

kalla musikdirektör J. Morén och kontraktsprosten G. T. Lundblad.

Vid sammanträdet meddelades, att arbetet med den nya läroboken i liturgik för präster och organister avsevärt framskridit. En broschyr angående rundradiering av gudstjänster skulle till radiolyssnarens tjänst utgivas. Hemställan skulle göras till Riksantikvariern om beredande av större utrymme å orgelläktaren för kyrkokören, vilket borde beaktas vid uppgörande av förslag till kyrkorestaureeringar och kyrkonybyggnader. Den tilltänkta liturgisk-musikaliska kursen för präster skulle uppskjutas till nästa år. Upplästes ett i hjärtliga ordalag hållet svarstelegram från tyska evangeliska kyrkosångföreningens högtid i Stettin den 9 juni 1926.

Av de huvudfrågor som behandlades, må först nämnas det 6:te allmänna svenska kyrkosångsmötet, som torde komma att äga rum i Linköping den 14—17 oktober. Såsom inbjudare stå utom K. S. V. Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening samt Sveriges Kyrkosångsförbund. De tre första dagarna skola ägnas åt gudstjänster, föredrag samt konserter, vid vilka skola förekomma utförande av orgelkompositioner från skilda tider samt körsång, dels av separata kyrkosångsförbund, dels av en sammanslagen rikskör. Representanter skola inbjudas från Danmark, Norge, Finland, Augustanasynoden samt Tyskland. Den fjärde dagen ägnas åt samtal och föredrag.

Vidare behandlades frågan om *det nya handboksförslaget*. Då det ansågs, att gudstjänstlivet tager skada av allt för tätt på varandra följande förändringar i litur-

gien, vore det bättre att låta utarbета ett förslag till en grundlig handboksreform, såsom grundval för en kommande handbok, att antagas då tiden därför blir mogen. Till kommittéerade att föra frågan härom vidare utsågs kyrkoherdarna K. G. Hauffman och F. M. Allard samt komministrarna K. Peters och A. Adell, vilka skulle med sig adjungera en fackman för den musikaliska utgestaltningen av mässpartierna.

Kommittén beslöt vidare, att till kretsarna utsända frågan om vad som bör åtgöras för ett *bättre deltagande i församlingssången* och därmed skänka Sveriges allm. organist- och kantorsförening, som behandlat frågan, sitt stöd.

Pastor Adell behandlade frågan om det nya *Vesperalet och Psalteriet* i ett längre föredrag, vari han granskade beträffande det förra dispositionerna av tiderna och tillämpningen av de-temporesynpunkten, samt angående det senare urvalet av psalmer, psalmtextens indelning i verser samt psaltarens anpassning för psalmodiering på svenskt tungomål, varjämte även lämnades en detaljgranskning av vardera av de båda verken.

Kyrkoherde D. Rudins motion om ansökan ur Wallenbergiska fonden om medel för upprättande av en högre läroanstalt för kantorer och organister biträdades. En av kyrkoherde Fredlund framställd motion om angelägenheten av att i varje psalmboksedition melodien måtte tillkännagivas i början av varje psalm bordlades till nästa sammanträde.

F. M. Allard.
sekr.

Sveriges allmänna organist- och kantorsförening.

Årsmöte med de till Sveriges allmänna organist- och kantorsförening anslutna stiftsföreningarna hölls måndagen den 3 jan. i Stockholm. Närvarande voro ombud från de flesta av Sveriges stift. Dessutom närvaro centralstyrelsens ledamöter. Till ordf. utsågs dir. S. Sjöberg, v. ordf. dir. Granér, sekr. dir. Brodin. Till behandling förekom kårens lönefråga. Efter diskussion beslöt mötet dels att lönefrågan ej skulle ur förslaget lösryckas och dels att begära förslagets överarbetning och framläggande för kyrkomöte och riksdag. Detta gäller sålunda det av kyrkomötet år 1920 antagna och vid riksdagen 1921 framlagda förslaget. Mötet upptog också till behandling frågan om tidsningsorgan för föreningen. Mötet upp-

drog åt centralstyrelsen att vidtaga de åtgärder, som härutinnan kunna anses lämpliga. Delegerade från ombudsmötet uppvaktade under dagen ecklesiastikministern och fingo ett mycket välvilligt mottagande.

Centralstyrelsen sammanträdde tisdagen den 4 och onsdagen den 5 jan. även ledes i Stockholm. Styrelsen beslöt ingå till k. m:t med en ansökan om 2,000 kr:s bidrag för anordnande av kyrkosångsmöte instundande sommar i Linköping tillsammans med K. S. V. Arbetsutskottet omvaldes. En från Strängnäs och Västerås stiftsföreningar väckt fråga om ändring av föreningens namn hade avslagits av samtliga föreningar och likaledes frågan om inskränkning av medlemsantalet i

centralstyrelsen. Frågan om stiftföreningarnas uppdelning i mindre föreningar eller grupper avlogs. Frågan om eget tidsningsorgan hade överlämnats till centralstyrelsen för avgörande. Från Lunds stiftsförening förelåg en skrivelse med anmodan till styrelsen att föranställa om utgivande av en samling preludier och en samling postludier. Centralstyrelsen tillsatte en nämnd att taga saken om hand. Ifråga om preludierna i våra kyrkor hade samtliga föreningar uttalat sig för att dessa må byggas på koralmotivet. Postludierna böra lämpa sig efter sön- och högtidsdagarnas karaktär. Mindervärdiga kompositioner, marscher och dylikt böra framför allt undvikas.

Linköpings stifts Organist- och Kantorsförening sammanträdde i Linköping onsdagen den 29 december under kantor A. Svenssons ordförandeskap. Förslaget om ändring av föreningens namn avlogs. Mötet uttalade sig mot sänkning av centralstyrelseledamöternas antal och höjande av årsavgiften. Förslaget om stiftskretsens uppdelning i mindre grupper skulle utredas. Likaledes frågan om utgivande av en preludiesamling. Till kretsens ombud för ordnande av nästa års allmänna svenska kyrkosångarmöte utsågos Ordf., musikdirektörerna H. Cederwall, Norrköping, N. Kjellberg, Motala, och kantor E. Håkansson, Wreta Kloster.

Sveriges Kyrkosångsförbund.

Sveriges Kyrkosångsförbunds centralråd sammanträdde i Stockholm den 10 januari 1927 under ordförandeskap av docent Lindberg, Uppsala. Till arbetsutskott för innevarande år utsågs kyrkoherde F. M. Allard, Örtomta (ordf.), musikdirektör H. Cederwall, Norrköping (v. ordf. och kassör) samt komminister A. Adell, Stjärnorp (sekr.). Åtgärder diskuterades för stödjande av förbundets organ »Kyrkosångsförbundet».

Angående den stundande kyrkosångshögtiden i Linköping, vilken skulle avhållas 14—17 oktober, beslöts att statsbidrag för täckande av de omkostnader, den kommer att draga, skulle sökas hos K. Maj:t, samt att anhållan skulle göras hos K. Järnvägsstyrelsen om nedsättning av biljettpriset för deltagare. Meddelande om deltagande i kyrkosångshögtiden skall göras till centralrådets sekreterare senast den 15 maj och bör omfatta uppgift om

beräknat antal sångare, som kunna väntas deltaga.

Följande förslag till program för kyrkosångshögtiden föredrogs: *Fredagen den 14*: Körerna samlas på e. m. Första repetition med den sammanslagna rikskören. — Musikstund i S:t Lars kyrka. — Samkväm. *Lördagen den 15*: Matutin och föredrag om Gudstjänstliv i fädernas Kyrka samt den andra gemensamma repetitionen. — På eftermiddagen orgelkonsert, separata körnas repetition och den första kyrkokonserten. *Söndagen den 16*: Högmässa och orgelkonsert samt eftermiddagen föredrag och den andra kyrkokonserten. De av körmedlemmarna, som ej kunna kvarstanna, beräknas avresa under söndagens kväll. Måndagen är avsedd för Kyrkosångens Vänners och Organist- och kantorsföreningens gemensamma överläggningar.

Meddelanden.

60 år fyllde den 11 jan. kapellmästaren, fil. dr. Preben Nødermann, Lund.

Medaljen Litteris et artibus har av konungen tilldelats kantorn i Engelbrekts församling musikdirektör David Åhlén, Stockholm.

Organistval. Till domkyrkoorganist i Visby har valts musikdirektör *Ludvig Siedberg*, Värnamo; till organist i Jaköbs kyrka, Stockholm: musikdirektör *Waldemar Åhlén*, organist i Högalids kyrka; till organist i Katarina kyrka: vikarierande organisten *David Björ*; till organist vid

förenade tjänsten i Strövelstorp: kantor *Einar Svensson*, Gamleby.

Nya orglar. I *Trelleborgs* kyrka invigdes den 19 dec. den nya orgel, som efter disposition och arbetsbeskrivning av musikdirektör A. Boberg, Malmö, byggts av orgelfirman Th. Frobenius, Köpenhamn. Den omfattar 38 stämmor, fjärrverk m. m. — *Linköpings domkyrka* kommer enligt beslut den 29. 12. 1926 att förses med ny orgel, vilken skall byggas av firman Zetterqvist & son för en sammanlagd kostnad av 70,000 kr.

Från stiftet.

Linköpings stift. *Linköpings S:t Lars kyrka.* Orgelkonsert i samband med Organist- och kantorsföreningens årssammanträde av direktör Ph. Sjöberg: J. Rheinberger: Sonat i d-moll, S. Karg-Elert: Sequens i c-moll, Vierne: Korall ur 2:a symfonien, Max Reger: Scherzo i f-moll, Cesar Franck: Final i Fiss-dur.

Norrköping. S:t Olai. Lörd. den 11 dec.: sångstund: H. Cederwall: Det är en kostelig ting, O. Olsson: O Jesu, värdes mig ledsaga, J. W. Franck: O, du min tröst, G. Händel: Dotter Sion samt Riedel: Tre böhmiska julvisor. Orgelsolo av direktör H. Cederwall: G. Frescobaldi: Passacaglia, B-dur, O. Malling: Jesus in rider i Jerusalem. Juld.: Morén: Var kristtrogen, Runbäck: Ära. Nyårsd.: Bach: Nu kommen när och fjärran. Trettonded.: O. Olsson: En stjärna gick på himlen fram.

Valdemarsvik. Trettonded.: Norrköpings kyrkosångsförbund (80 man under dir. H. Cederwall): J. S. Bach Juloratorium; solister: fröken Iris Svensson (sopran), fröken Signe Johansson (alt), överlärare M. Gustafsson (tenor), kantor E. Cewe (bas), fröken A. Eriksson (flygel). Orgelsolo: Frescobaldi: Passacaglia (dir. Cederwall).

Tranås. S. e. trettonded.: Kyrkokören under kantor D. Hedborg: J. S. Bach: Juloratorium. Solister: Fröken N. Berg (sopran), hovrättsnotarie A. Tham (tenor), tandläkare K. Rudelius (bas), orkester ur Tranås musiksällskap. Inledande föredrag av kantor Hedborg om Bach och hans religiösa tondiktning.

Strängnäs stift. *Olaus-Petri kyrkan i Örebro:* Adventssöndagarna och jul: Hammerschmiedt: Lyften, I portar, Widéen: In dulci júbilo, Vogler och Stenhammar: Hosanna, Widéen: Helga natt, På krubbans strå, Klockor, den dag ringen in, Josephsson: Se, din konung kommer, Riedel: Gammalböhmiska julvisor, A. Hallén: Juloratorium. Annand. jul: Stenhammar: Måste ock av törnen vara. Nyårsbön och vaka: Blom: Ären utan vila gå, Becker: Herre, bliv mig när, det lider, Bach: Jag lämnar dig ej (Ich lasse dich nicht, 8-st.), Prins Gustaf: Mina levnadstimmar stupa (kör). Nyårsd.: Lewandowsky: Efter Gud allenast, Händel: Vi höja baneret, Stenhammar: Denne är min käre son (ej vid högmässa). Trettonded.: J. Morén: Se, mörker övertäcker jorden och töcken folken, O. Olsson: En stjärna gick, Hallén: Vem vandrar genom öknens sand? (ej vid högmässa).

Växjö stift. *Alvesta kyrka:* Julbön 1926: Gruber: Stilla natt, Prætorius: Det är en ros utsprungen. Juld.: Adam: O, helga natt, A. Svensson: Herren av himlen har kommit till jorden. Trettonded.: Olsson: En stjärna gick.

Karlstads stift. *Arvika kyrka:* 1926 Adventssöndagen: Hauptmann: Gör porten hög, J. S. Bach: Helig. Julbön: G. Nordquist: Julbön, Gruber: Stilla natt. Julottan: Adam: Julsång (solo och kör), Rendahl: Hosanna, Widéen: Klockor, den dag ringen in. Högm.: Morén: Var kristtrogen. Nyårsdagen: O. Olsson: Jag lyfter mina ögon upp till bergen. Trettonded.: Olsson: Det brinner en stjärna, Vulpus: Hedningar alle.

Stockholm. Nyårshelgen: *Adolf-Fredrik:* Nyårsbön: Wennerberg: Davids 84 psalm; orgel: Debat-Ponsan: Andante seraphiquis. Vakan: Lagergren: Vid årsskiftet, Beethoven: Lovsång; orgel: Guillemant: Bön. Nyårsd.: G. Nordquist: Davids 10 ps., Haydn: Låt den nya nådetiden; orgel: Saint-Saens: Marche religieuse.

Blasieholmskyrkan: Nyårsd.: Händel: Vi höja baneret, Cronhamn: Nyårshymn; orgel: Widor: Final.

S:ta Clara: Nyårsbön: Lewandowsky: Hymn. Vakan: Norén: Konungars konung, Beethoven: Lovsång; orgel: J. S. Bach: Preludium h-moll. Nyårsd.: Haydn: Låt den nya nådetiden; orgel: Martin Johansson: Entré. S. e. nyår: Silcher: Hymn. *Engelbrektskyrkan:* Nyårsbön: Wüller: Herre, tänk på oss, Becker: Ut i din nåd. Vakan: Blom: Vårt hjärta böja vi, o Gud, O. Olsson: Davids 121 ps.; orgel: Karg-Elert: Korallimprovisation över: »Min själ skall prisa Herren». Nyårsd.: Mendelssohn: lyft din ögon, Fryklöf: Det gamla år framgånget är, Vulpus: O, Gud på årets första dag; orgel: Büsser: Festhymn.

S:t Görans kyrka: Vakan: Bauman: Nu ett år har gått, Mozart: Hymn; orgel: J. S. Bach: Preludium i Ess-dur.

Hedvig Eleonora: Vakan: Orgel: J. S. Bach: Air. Nyårsd.: J. Morén: Herre, när dig jag haver; orgel: J. S. Bach: Intrada och Andante.

Hjorthagen: Nyårsd.: J. Morén: Befall i Herrens händer, Becker: Ut i din nåd.

Högalid: Vakan: J. Morén: Ur djupen ropar jag till dig; orgel: Karg-Elert: Improvisation över »Min själ skall lova Herren». Nyårsd.: H. Lindquist: Jesu namn, Schütze: Herre din godhet; orgel: Widor: Allegro ur 5:te orgelsymfonien.

S:t Jakob: Vakan: Blom: Vårt hjärta lyfta vi, Bach: Tack för den nåd. Nyårsd.: Olsson: Jag lyfter mina ögon, Malm: Herren är min del.

S:t Johannes: Vakan: Mendelssohn: Jag tackar dig, Herre Gud, Händel: Viken långt fjärran; orgel: J. S. Bach: In Dulci jubilo. Nyårsd.: ottan: Geijer: På Nyårsdagen; orgel: Pachelbel: Toccata. Högm.: Olsson: Jag lyfter mina ögon; orgel: Guil-mant: Marsch.

S:ta Katarina: Nyårsbön: Palestrina: O, gode Jesu, Biordi: Jerusalem. Vakan: Hallén: O, Herre, långt mer än havets sand, Olsson: Jag lyfter mina ögon, Geijer: På nyårsdagen. Nyårsd.: Sjögren: Det gamla år framgånget är, Lewandowsky: Efter Gud allenast.

Kungsholm: Nyårsbön: Bauman: Syl-vesterbön, Bach: Lovsång; orgel: Guil-mant: Prière. Vakan: Homilius: Deo dica-mus gratias, Bach: Lovsång; orgel: Söder-man: Offertorium. Nyårsd.: Händel: Vi höja baneret, Stein: Dav. ps. 73; orgel J. S. Bach: Preludium i Ess-dur.

S:t Matteus: Nyårsbön: Bohlin: Herre, dig i nåd förbarma; orgel: Rheinberger: Aftonfrid. Vakan: Widéen: Gud, du av inga skiften vet; orgel: Boellman: Prière.

Nyårsd.: Richter: På Gud och ej på eget råd; orgel: Sjögren: Preludium.

Oscar: Nyårsd.: Händel: Vi höja ba-neret, Stein: Herre, när dig jag haver; orgel: de la Tombelle: Marche pontificale. S. e. nyår: Bortnianski: Dig kärleksmakt, du underbara; orgel: P. Vretblad: Koral-fantasi.

Slottskyrkan: Nyårsbön: Hauptmann: Kommen låtom oss tillbedja, Lagergren: Vid sekelskiftet, Beethoven: I himlar sjungen. Nyårsd.: Silcher: Må detta år vi börja, Gesius: Din godhet rätt att lova.

Stefanskyrkan: Vakan: J. Gustafsson: Bönepsalm; orgel: Reger: Benedictus. Ny-årsd.: Haydn: Låt den nya nådetiden; or-gel: de la Tombelle: Marche solenne.

Sofia: Vakan: Geijer: Ej jag i framtids dunkla fjärran, Mendelssohn: Lyft din ögon åter upp. Nyårsdagen: Silcher: Må detta år vi börja, Mendelssohn: På Gud och ej på eget råd.

Storkyrkan: Vakan: Stenhammar: Mås-te ock av törnen vara, Gille: Lovsång. Nyårsdag: Lindgren: Laudamus, J. Morén: Hymn; orgel: J. S. Bach: Fuga i Ess-dur.

Tyska kyrkan: Nyårsbön: Schultz: Des Jahres letzte Stunde. Nyårsd.: Naumann: Andante ur op. 12, 55: e ps. S. e. nyår: Klein: Herren är min herde.

Nyutkommen litteratur.

Från **Diakonistyrelsens förlag, Stock-holm:**

Yngve Brilioth: Nattvarden i evange-liskt gudstjänstliv. 488 sid. Uppsala 1926. Pris: 14:— kr.

Emil Liedgren: Svensk psalm och and-lig visa, Olaus-Petri-föreläsningar i Upp-sala mars 1924. 577 sid. Uppsala 1926. Pris: häft. 12:— kr., inb. 14:— kr.

Från **Sydsvenska Bok- och musikförlaget:**

Nodermann och Wulff: Församlingens kyrkosångsbok. Testamentariska erin-ningar. 118 sid. Lund 1922. Pris 3 kr.

Nodermann och Wulff: Öhrstedts psalmbok. En undersökning. Lund 1926. 8 sid. 60 öre.

Lunds Domkyrkas körsånger, Textbok, 69 sid. Lund 1926.

Från **förf.:**

Yngve Brilioth: Nattvarden, särtryck ur »Svenskt kyrkoliv i Finland», 1927. 8 sid. Helsingfors 1926.

Yngve Brilioth: Stat och kyrka i det medeltida Sverige. Särtryck ur Åbo aka-demis årsskrift 1925. 13 sid. Åbo 1926.

Bärenreiter-Verlag, Augsburg:

Bericht über die Freiburger Tagung für deutsche Orgelkunst, herausgegeben von W. Gurlitt. 172 sid. jämte illustrationer och musikbilagor — samt vidfogade: Aus-gewählte Orgelstücke des 17 Jahrhunderts, herausgegeben von Karl Matthaei (den se-nare 41 sid.). Nördlingen 1926. Pris: kart.: 8 Mark, inb.: 10 Mark.

Ledigförklarade kyrkomusiker- och musikläraretjänster¹.

- A) Utan förening med folkskolläraretjänst:
- I *Östersund* sökes sen. 20 febr. Begynnelse-lön 2,600 kr.; 3 ålderstill. å 200 kr. efter 3, 6 o. 9 år; tills vidare dyrtidstill.
 - I *Lövestad*, Mlm. län, sökes sen. 5 mars.
 - I *Väsby* och *Vikens* pastorat, Mlm. län, sökes sen. 21 mars (adr. Höganäs). Blott för manlig sök.
- B) Förenade med folkskollärare- och klockaretjänst:
- I *Själövad*, Vnorrl. län, sökes sen. 18 febr. Skolform B 1; jordbruksbet. forts-skola. Organ.- o. klock.-lön 900 kr.
 - I *Tollarp*, Mlm. län, sökes sen. 21 febr. (adr. Lund). Skolform B 1; forts-skola av allmän typ; goss-slöjd. Organ.- o. kantorslön 600 kr.
 - I *Vallda*, Hall. län, sökes sen. 25 febr. (adr. Norrbyvallda). Skolform B 1; organ.- o. klock.-lön 600 kr.
 - I *Särestad*, Skarab. län, sökes sen. 26 febr. (adr. Grästorp). Organ.- o. klock.-lön 500 kr.
 - I *Undersvik*, Gävleb. län, sökes sen. 28 febr. (adr. Karsjö). Skolform B 1; organ.-lön 300 kr.; klock.-lön: arrende 50 kr., skogsavkastn. c:a 400 kr. årl.
 - I *Ryttern*, Västmanl. län, sökes sen. 1 mars (adr. Strömsholm). Skolform B 2; forts-skola av allm. typ; slöjd (arv. 150 kr.); organ.- o. klock.-lön 800 kr.
 - I *Krokstad* (Sandåkers skola), Göteb. o. Bohus län, sökes sen. 1 mars. Skolform C 1; organ.-lön 400 kr., klock.-lön 200 kr.
 - I *Sävar* kyrkoby, Vbott. län, sökes sen. 2 mars. Allm. forts.-skola. Organ.- o. klock.-lön 600 kr. (för 1927 dyrtidstill. 200 kr.) samt avkomst av klockarejord, ungefär ett kofoder.
 - I *Högsrum*, Öland, sökes sen. 4 mars (adr. Stora Rör).
 - I *Kårda*, Jönk. län, sökes sen. 5 mars. Skolform C 1; forts.-skola av allm. typ. Organ.- o. klock.-lön 400 kr., ansvarsförbind. för kyrkoorgelns skötsel.
 - I *Gustaf Adolf*, Skarab. län, sökes sen. 5 mars. Skolform B 2; forts.-skola; organ.- o. klock.-lön 700 kr.
 - I *Långasjö*, Krb. län, sökes sen. 7 mars. Forts.-skola av allm. typ, 6 vecor. Organ.- o. klock.-lön 500 kr.
 - I *Harg*, Stockh. län, sökes sen. 7 mars. Skolform B 1; organ.- o. klock.-lön 1,000 kr.
 - I *Skrea*, Hall. län, sökes sen. 7 mars (adr. Falkenberg). Organ.- o. klock.-lön 600 kr.
 - I *Fällfors*, Vbott. län, sökes sen. 8 mars. Skolform B 2; forts.-skola; slöjd. Organ.- o. klock.-lön 800 kr.
 - I *Hidinge*, Örebro län, sökes sen. 9 mars (adr. Hidingebro). Organ.- o. klock.-lön 1,000 kr.
 - I *Högsby*, Kalmar län, sökes sen. 11 mars. Skolform A; forts.-skola av allm. typ; manl. slöjd. Organ.- o. klock.-lön 1,000 kr.
 - I *Rudskoga* (Grunnebacka skola), Värml. län, sökes sen. 11 mars (adr. Åtorp). Skolform C 1 (skall bli B 1); forts.-skola. Organ.-lön 350 kr.; klock.-lön 150 kr.
 - I *Börnum*, Östergötl. län, sökes sen. 11 mars. End. för kvinnlig sök.
 - I *Ed*, Vnorrl. län, sökes sen. 17 mars (adr. Edsboardet). Skolform B 1; slöjd; forts.-skola. Organ.- o. klock.-lön 600 kr.
- C) Musikläraretjänster vid statens läroverk:
- Vid samskolan i *Trelleborg* sökes sen. 2 mars.
 - Vid samskolan i *Piteå* sökes sen. 4 mars.

¹ På framställning av kyrkomusiker och musiklärare komma hädanefter att (å tidskriftens omslagssida) uppgifter införas om de i Post- och Inrikes tidningar ledigförklarade kyrkomusiker- och musikläraretjänsterna. Denna avdelning kommer att stå under redaktion av teol. lic. Carl Hultin (adr. Hjortgatan 1, Lund).